

Oslo 12 desember 2024

Fra: Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner
post@alpinogfjell.no
v/Camilla Sylling Clausen
Generalsekretær

Til: Nærings- og fiskeridepartementet
og Justis- og beredskapsdepartementet

Høringsvar mot forslag om lov om besøksbidrag

Innledning

Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner takker for muligheten til å gi innspill til høringen om forslag til lov om besøksbidrag. Vi representerer alpine destinasjoner over hele Norge som er sentrale drivere for distriktsutvikling, verdiskaping og bærekraftige arbeidsplasser. Våre destinasjoner er en hjørnestein for lokalsamfunn i distriktene og bidrar til å gjøre Norge til et attraktivt reisemål.

Vi uttrykker med dette vår klare motstand mot forslaget om lovfestet besøksbidrag. Vi mener at forslaget vil påføre reiselivsnæringen i distriktene alvorlige og negative konsekvenser, uten å løse de utfordringene det forsøker å adressere.

Det som skaper frustrasjon noen steder i Norge, er store mengder cruisepassasjerer, bobiler som parkerer over alt og turistbusser som kommer til bysentrum og trange veier. Disse gjestene legger igjen minst penger i lokalsamfunnet, og skaper mest frustrasjon.

Forslaget fra regjeringen vil gjøre både konferanseopphold og ferien til nordmenn og utlendinger dyrere. Nordmenn står for 2 av 3 hotellovernattinger. En to ukers ferie for en familie på fire blir fort flere tusen dyrere.

Vi frykter at skatten vil innføres av kommuner som ikke har problemer med for mange turister, fordi det er dårlig økonomi i mange kommuner. Vi frykter også at pengene vil gå i "det store sluket".

Alpint reiseliv i Norge

Alpint reiseliv er en nøkkelkomponent i norsk reiselivsnæring, med 3,6 millioner årlige kommersielle gjestedøgn, ifølge rapporten *Norske alpindestinasjoners vekstpotensial*. Våre medlemmer investerer i helårstilbud og bærekraftige løsninger, men er avhengige av stabile rammevilkår for å fortsette denne utviklingen.

Konkurranse mot naboland

Våre naboland Sverige, Danmark og Finland har ingen tilsvarende turistskatt.

Norske destinasjoner opererer allerede med høyere driftskostnader og merverdiavgift enn våre naboland. En overnattingsskatt vil ytterligere svekke vår konkurranseevne internasjonalt.

Vi stemmer mot forslaget av følgende grunner:

1. Svekket lønnsomhet i en presset næring

Reiselivsnæringen opererer allerede med små marginer. En tilleggsskatt på 5 % vil utgjøre en betydelig økonomisk byrde som reduserer investeringsviljen, svekker kvaliteten på tilbudene og i verste fall fører til nedleggelse. I stedet for å styrke reiselivet risikerer forslaget å hindre vekst og forverre situasjonen i sårbare lokalsamfunn.

2. Distriktsfiendtlig og konkurransevridende ordning

Forslaget gir kommuner selv anledning til å avgjøre om besøksbidrag skal innføres. Dette skaper geografiske forskjeller som særlig rammer distriktskommuner, der marginene er lavere og avhengigheten av reiselivet større enn i bykommuner. Resultatet blir forsterkede ulikheter mellom by og land.

3. Skattlegger feil del av næringen - urettferdig byrdefordeling

Overnattingsnæringen er ikke hovedårsaken til utfordringer som overturisme og press på infrastruktur. Problemene ligger hos dagsturisme, villcamping og cruisebåter. Å belaste overnattingsnæringen for å løse problemer skapt av andre aktører, er urettferdig og ineffektivt. Forslaget legger hovedvekten av besøksbidraget på overnattingssektoren, mens villcamping og andre uregulerte aktører ikke inkluderes. Profesjonelle aktører med høye driftskostnader subsidierer dermed fellesgoder for mindre regulerte sektorer.

4. Belastningen vil falle på overnattingsbedriftene, ikke gjesten

I et prissensitivt marked vil overnattingsbedriftene måtte dekke denne skatten for å opprettholde konkurransedyktige priser. Forslaget vil dermed belastes direkte på bedriftenes resultater, noe som svekker lønnsomheten og truer bedriftenes bærekraft.

Overnattingsbedrifter bidrar allerede betydelig til fellesskapet gjennom finansiering av infrastruktur, renovasjon, lokal transport og markedsføring. Å pålegge ytterligere skatter uten klare rammer for bruken av midlene, skaper usikkerhet og risiko for dobbeltbeskatning.

5. Politikere, ikke næringen, vil styre bruken av midlene

Dagens system, hvor midler fra serviceavgifter forvaltes av destinasjonsselskaper, sikrer at pengene brukes der behovene er størst. Forslaget flytter denne beslutningsmyndigheten til kommunestyrene, som ofte har begrenset innsikt i reiselivets behov.

6. Hindrer investeringer og utvikling

En overnattingskatt vil naturligvis redusere investeringer fra næringen, i både kommersielle senger og attraksjoner som heisanlegg, sykkeløyper og stier. Dette svekker igjen destinasjonenes evne til å tiltrekke seg gjester, utvikle konkurransedyktige tilbud og sikre helårs virksomhet:

- Mindre attraktivitet for investorer: Investorer vil vurdere destinasjoner med høyere skatter som mindre lønnsomme, noe som hindrer utbygging og innovasjon.
- Negative ringvirkninger: Redusert investering stopper opp utviklingen av lokale arbeidsplasser, bygger ned infrastrukturen og bremser reiselivsveksten.
- Redusert helårstilbud: Mange destinasjoner med aktører fra reiselivsnæringen investerer i sommer- og høstaktiviteter for å skape helårs arbeidsplasser. En overnattingskatt vil ramme denne utviklingen hardt.

7. Kalde senger blir mindre attraktive for utleie

En overnattingskatt vil gjøre det mindre attraktivt for private sengeeiere å leie ut gjennom regulerte kanaler. Resultatet kan bli at flere senger blir blokkert eller legges ut på uformelle plattformer som ikke bidrar til fellesskapet.

Vi inviterer til dialog om bedre løsninger når forslaget slik det ligger nå, er forkastet.

Alpinnæringen ønsker å bidra konstruktivt til å finne bedre og mer rettferdige løsninger på utfordringer bransjen har. Vi inviterer regjeringen til dialog om hvordan man kan sikre bærekraftige finansieringsmodeller som både styrker reiselivet og samtidig ivaretar nødvendige fellesgoder.

Forslag til alternative løsninger:

- **Øremerking av merverdiavgift**
Bruk en andel av dagens reiselivsmoms til å finansiere nødvendige fellesgoder i kommuner med høyt turisttrykk. Pengene bør kanaliseres gjennom destinasjon/visit selskapet på den enkelte destinasjon.
- **Styrking av eksisterende ordninger**
Destinasjoner bidrar allerede til mange fellesgoder gjennom samarbeid med kommuner, destinasjonsselskaper og private aktører. Dette arbeidet bør styrkes i stedet for å innføre nye skatter.

Med vennlig hilsen,

Camilla Sylling Clausen

Camilla Sylling Clausen

Generalsekretær

Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner

www.alpinogfjell.no